

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505
Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: Český jazyk a literatura, 6. ročník

Sada: 1

Číslo DUM: EU-OPVK-ICT-Č2ST-03

Název materiálu: Pohádka

Autor materiálu: Mgr. Marie Baslerová

Anotace: Prezentace uvádí základní přehled pohádek a jejich významné představitele v české literatuře.

Metodický popis:

- Charakteristika pohádek
- Rozdělení pohádek na lidovou a autorskou, představitelé pohádek
- Test na správné určení díla a autora, vyhodnocení testu

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 24. 4. 2012

Ověřující učitel: Mgr. M. Baslerová

Třída: VI. A

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pohádka

Charakteristika a hlavní představitelé

Charakteristika pohádek

Děj pohádek je vybájený

Vystupují zde nadpřirozené bytosti

Setkáváme se se zázračnými předměty

Tématem je obvykle zápas dobra se zlem

Čas a prostor nebývají přesně určeny

Kompozice založena na stejném modelu

Rozdělení pohádek

☐ Lidová pohádka

Kouzelné (nadpřirozené bytosti a předměty)

Legendární (vystupují biblické postavy)

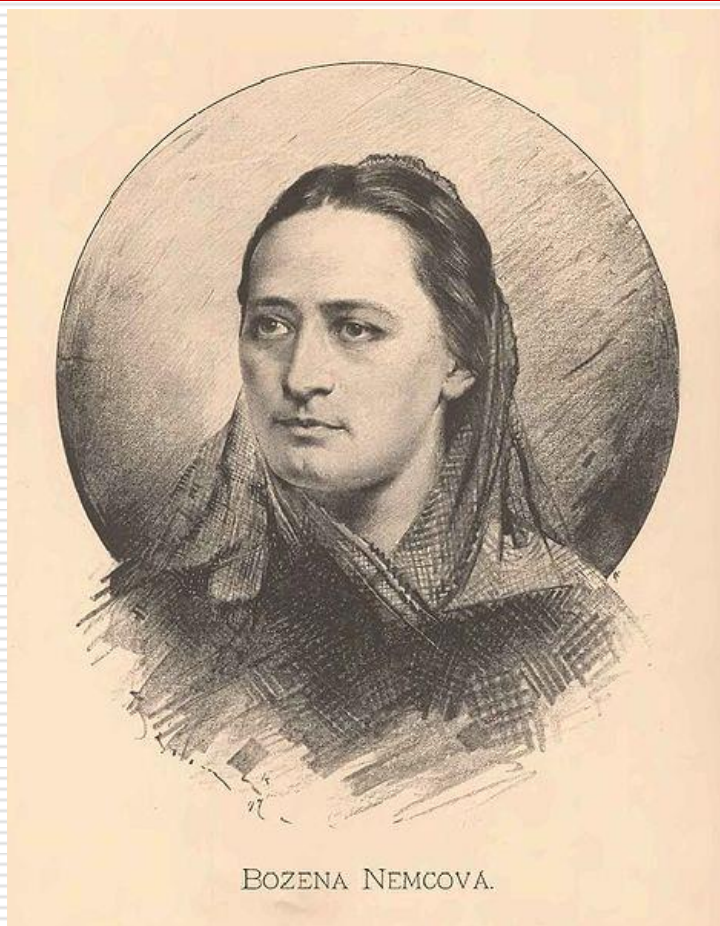
Zvířecí (hlavní postava je zvíře)

Novelistické (vítězí chytrost nad hloupostí, zajímavé zakončení)

☐ Autorská pohádka

Známe jméno toho, kdo pohádku podle lidového vyprávění zapsal

Božena Němcová (1820 – 1862)

obr. 1.

Božena Němcová

Vlastním jménem Barbora Panklová. Narodila se ve Vídni.

Otec sloužil jako panský kočí u Kateřiny Zaháňské.

V sedmnácti letech se provdala za úředníka finanční stráže Josefa Němce.

Měla 4 děti.

Božena Němcová

☐ Pohádky

Náměty pohádek získala z lidové slovesnosti.

☐ Národní báchorky a pověsti

- Jde o umělecké převyprávění lidové látky tak , aby bylo zachyceno typické prostředí s typickými postavami českého charakteru.

Slovanské pohádky a pověsti

- Snažila se zachytit podobu pohádek tak, aby respektovala lidovou předlohu.
-

Pohádky B. Němcové

O dvanácti měsíčkách

Sedmero krkavců

O perníkové chaloupce

Čert a Káča

Princ a Večernice

S čerty nejsou žerty

Princezna se zlatou hvězdou na čele

Pyšná princezna

Princ Bajaja

Sůl nad zlato

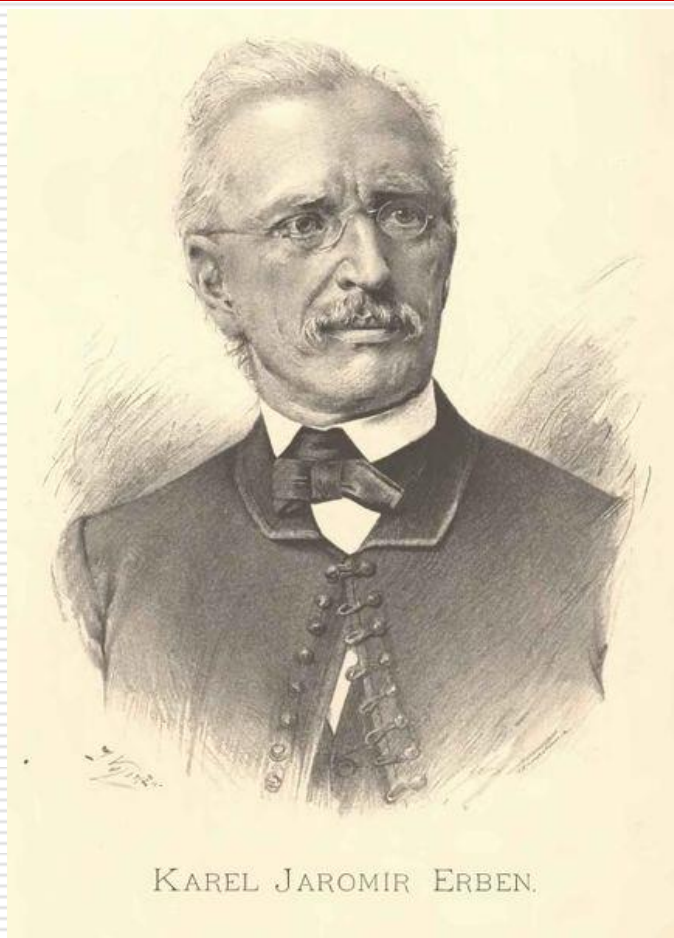
Další díla B. Němcové

Babička

Divá Bára

V zámku a v podzámčí

Karel Jaromír Erben (1811 – 1870)

obr. 2.

Karel Jaromír Erben

K. J. Erben byl český básník, historik, folklorista a překladatel.

Čerpal z lidové tradice a z myšlení lidí dávných dob. Zde poukazoval v jejich víru v neměnný řád a v osudovou nutnost, s níž se trestá každá vina.

V díle je znát přesvědčení o moci lásky, pokání a odpuštění.

Dílo – Karel Jaromír Erben

- ☐ Sto prostonárodních pohádek a pověstí slovanských

Pohádky: O kohoutkovi a slepičce

Obušku, z pytle ven

Otesánek

Hrnečku, vař

Dlouhý, Široký a Bystrozraký

Jezinky

Zlatovláška

Pták Ohnivák a liška Ryška

Tři zlaté vlasy Děda Vševěda

Jan Drda (1915 – 1970)

Jan Drda byl český prozaik a dramatik.
Známý autor námětů a scénářů.

DÍLO:

Hrátky s čertem (1946)

České pohádky (1958) s ilustracemi Josefa Lady

Dalskabáty, hříšná ves aneb Zapomenutý čert (1959)

Další představitelé pohádek

Karel Čapek (1890 – 1938)

Devatero pohádek

Josef Čapek (1887 – 1945)

Povídání o pejskovi a kočičce

Jan Werich (1905 – 1980)

Fimfárum

Josef Lada (1887 – 1957)

Kocour Mikeš

Ondřej Sekora (1899 – 1967)

Ferda Mravenec, Brouk Pytlík

TEST

Přiřad' autora k dílu:

- 1. Jan Drda:**
 - 2. Božena Němcová:**
 - 3. Karel Jaromír Erben:**
-
- a) Zlatovláska
 - b) Hrátky s čertem
 - c) Sůl nad zlato
-

TEST – řešení

Přiřad' správné odpovědi

- 1. Jan Drda:**
 - b) Hrátky s čertem
 - 2. Božena Němcová:**
 - a) Sůl nad zlato
 - 3. Karel Jaromír Erben:**
 - c) Zlatovláska
-

Seznam použité literatury a pramenů:

1. obr.1.: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jan_Vilímek_-_Božena_Němcová.jpg?uselang=cs
2. obr.2.: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jan_Vilímek_-_Karel_Jaromír_Erben.jpg?uselang=cs
3. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Pohádka>.
4. http://cs.wikipedia.org/wiki/Božena_Němcová
5. http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Jaromír_Erben
6. http://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Drda
7. KARPATSKÝ, Dušan. Malý labyrint literatury. Praha: Albatros, 1997, ISBN 90-00-00527-1.

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Activ Inspire,
nebo pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain)
nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:

Mgr. Marie Baslerová
Základní škola Ruda nad Moravou, okres
Šumperk
zsruda@zsruda.cz
únor 2012